

Diskuze k MDŽ: Vyhoření vzniká chybou systému, ne osobním selháním

10.3.2025 - Helena Zdráhalová | Univerzita Karlova

Ženy, které inspirují. Tak se jmenovala akce, kterou u příležitosti Mezinárodního dne žen uspořádaly UK Point ve spolupráci s Fakultou humanitních studií UK. Diskuze, výstava, filmová projekce i autorská čtení se konaly v pátek 7. března v Didaktikonu v areálu Kampusu Hyberská.

Publikum v zaplněném sále přivítala za hostitelskou fakultu její děkanka Věra Sokolová. „Já jsem Husákovo dítě, takže si pamatuji MDŽ z dob socialismu. To, co mi nejvíc utkvělo v paměti, byly večery před MDŽ u nás doma, kdy maminka dělala pomazánky, nakupovala víno a pivo pro tatínka do práce na druhý den, kde pak MDŽ slavili. Tam jeho kolegyně veky nakrájely a namazaly pomazánkami, které udělala maminka. Tatínek se potom na MDŽ vracel pozdě domů v rozjařené náladě s konstatováním, že ženy jsou hrozně důležité a že mají skvělý svátek. Vždycky přinesl karafiát pro maminku. Význam těchto rodinných akcí jsem docenila až v dospělosti. Až tehdy mi došlo, o čem to je, jaké hluboké významy to skrývá. V současné době je MDŽ pro mě příležitostí připomínky a reflexe, kam jsme se posunuli. Letos je to 25 let, co působím na Univerzitě Karlově. Hlubokou změnu v oblasti rovných příležitostí vnímám ale až v posledních pár letech. Je to díky paní rektorce. Věci, které se podařily za poslední tři, čtyři roky, by se nepodařily, kdyby naši instituci nevedla žena, a ne jakákoliv žena, protože máme i hegemonní ženy, které pokračují v nastaveném diskurzu, komunikační kultuře, paní rektorka ale taková není, je zlomově jiná. Máme Plán rovných příležitostí, dělal se genderový audit, máme Radu pro rovné příležitosti, Cenu manželů Coriových za přínos v oblasti rovných příležitostí. Nejsou to jenom tyto struktury, ale otázka celé komunikační kultury, která se na UK dramaticky změnila. Doufám, že to tak bude pokračovat,“ usmívala se děkanka FHS UK Věra Sokolová.

Děkanka FHS UK Věra Sokolová v publiku (uprostřed).

Slovo pak předala rektorce UK Mileně Králíčkové. „Na MDŽ mám podobné vzpomínky jako paní děkanka, jsem také Husákovo dítě. Toho, že slavíme Mezinárodní den žen na UK v Kampusu Hyberská těmito krásnými debatami, si strašně vážím. Každá akce, která nám přinese podporu žen, ať už akademiček, studujících, žen v leadershipu, nejenom akademickém, je ohromně cenná. Na UK máme dvě skvělé děkanky – Věru Sokolovou a Evu Lehečkovou, ale ze sedmnácti fakult. Mezi dvaceti šesti veřejnými vysokými školami v České republice máme dvě rektorky, kromě mě to je rektorka AMU. To, že ženský leadership je jiný, vidím, i když vedu Českou konferenci rektorů. Byla jsem hodně překvapená, když jsem byla zvolená do vedení ČKR všemi hlasy. Jsem přesvědčená, že když budeme takto pokračovat, stane se univerzita pro naše dcery, naše studující ještě příjemnějším místem,“ usmívala se rektorka.

Rektorka UK Milena Králíčková v publiku na jedné z debat.

Páteř celého pátečního programu tvořily dvě velké panelové diskuze. První z nich zastřešovalo téma *Z UK na evropské univerzity*. Vystoupila na ní trojice vědkyň, které absolvovaly na UK, ale pak se vydaly rozvíjet dál svou kariéru na některou z evropských univerzit. O své unikátní zkušenosti se s publikem podělily Libora Oates-Indruchova z University of Graz, Barbara Havelková z University of Oxford a Magdalena Górska z Utrecht University. Diskuzi moderovala Ludmiła Dobrowolná Władyniak z FHS UK, která naopak učinila cestu opačnou, tedy z jejího rodného Polska na UK.

První panelovou diskuzi moderovala Ludmila Dobrovolná Władyniak (vlevo). Vystoupily na ní Barbara Havelková z University of Oxford, Libora Oates-Indruchová z University of Graz a Magdalena Górska z Utrecht University (zleva).

Panelistky hovořily o tom, jak těžké je prosadit se za hranicemi České republiky, co z toho, co se naučily na UK, jim v zahraničí pomohlo, nebo o tom, v jakých jazycích jako rodilé Češky, které ale trvale žijí a bádají v zahraničí, dnes přemýšlejí.

Druhá panelová diskuze se nesla v duchu zastřešujícího tématu *Z UK do mužsky dominovaných oborů*. Vystoupily na ní molekulární genetička zabývající se poruchami krvetvorby Eva Froňková (2. lékařská fakulta UK), herní designérka a absolventka Filozofické fakulty UK Lenka Krsová a datová analytička, statistička a absolventka Matematicko-fyzikální fakulty UK Alena Šindelářová. Diskuzi moderovala Tereza Jiroutková Kynčlová z FHS UK.

Druhou panelovou diskuzi moderovala Tereza Jiroutková Kynčlová (vlevo). Vystoupily na ní molekulární genetička Eva Froňková (2. lékařská fakulta UK), herní designérka a absolventka Filozofické fakulty UK Lenka Krsová a datová analytička a statistička a absolventka Matematicko-fyzikální fakulty UK Alena Šindelářová.

Hostky hovořily o tom, jak náročné pro ně bylo obhájit si i před svými blízkými obory, kterým se chtějí v životě věnovat, jak těžké je pro ženu prosadit se v oblastech, ve kterých převažují muži, i tom, jak genderově stereotypní nastavení společnosti ženám klade překážky v rozvoji.

Jedno z témat se prolínalo oběma diskuzemi, a to téma vyhoření a toho, jak obtížné je dosáhnout rovnováhy mezi pracovním a osobním životem, tedy mít dostatek času pro práci, rodinu i vlastní odpočinek. Hostky obou panelů zcela otevřeně mluvily o tomto problému, kterým si některé z nich prošly, a proto také chtěly upozornit na to, že vyhoření není osobním selháním jednotlivců, ale vyplývá z chybně nastaveného systému, jenž klade na lidi nesplnitelné nároky. A v tom není výjimkou ani akademický svět.

Po panelových diskuzích následovala projekce oceňovaného animovaného dokumentárního filmu *Milý tati* a diskuze s jeho autorkou a absolventkou FAMU Dianou Cam Van Nguyen.

Autorka za tento autobiografický krátkometrážní film, v němž vypráví o svém komplikovaném vztahu s otcem, získala v roce 2022 Českého lva v kategorii Nejlepší krátký film a v kategorii Nejlepší studentský film. Cenu jí za toto dílo udělilo i Sdružení českých filmových kritiků.

Program pak završila autorská čtení poezie autorek spjatých s FHS UK. Celý program doprovázela také výstava výtvarných prací studentek z Kyjevské národní univerzity kultury a umění.

Ženy, které inspirují. Tak se jmenovala akce, kterou u příležitosti Mezinárodního dne žen uspořádaly UK Point ve spolupráci s Fakultou humanitních studií UK. Diskuze, výstava, filmová projekce i autorská čtení se konaly v pátek 7. března v Didaktikonu v areálu Kampusu Hyberská.

Publikum v zaplněném sále přivítala za hostitelskou fakultu její děkanka Věra Sokolová. „Já jsem Husákovo dítě, takže si pamatuji MDŽ z dob socialismu. To, co mi nejvíc utkvělo v paměti, byly večery před MDŽ u nás doma, kdy maminka dělala pomazánky, nakupovala víno a pivo pro tatínka do práce na druhý den, kde pak MDŽ slavili. Tam jeho kolegyně veky nakrájely a namazaly pomazánkami, které udělala maminka. Tatínek se potom na MDŽ vracel pozdě domů v rozjařené náladě s konstatováním, že ženy jsou hrozně důležité a že mají skvělý svátek. Vždycky přinesl karafiát pro maminku. Význam těchto rodinných akcí jsem docenila až v dospělosti. Až tehdy mi došlo, o čem to je, jaké hluboké významy to skrývá. V současné době je MDŽ pro mě příležitostí připomínky a reflexe, kam jsme se posunuli. Letos je to 25 let, co působím na Univerzitě Karlově.

Hlubokou změnu v oblasti rovných příležitostí vnímám ale až v posledních pár letech. Je to díky paní rektorce. Věci, které se podařily za poslední tři, čtyři roky, by se nepodařily, kdyby naši instituci nevedla žena, a ne jakákoliv žena, protože máme i hegemonní ženy, které pokračují v nastaveném diskurzu, komunikační kultuře, paní rektorka ale taková není, je zlomově jiná. Máme Plán rovných příležitostí, dělal se genderový audit, máme Radu pro rovné příležitosti, Cenu manželů Coriových za přínos v oblasti rovných příležitostí. Nejsou to jenom tyto struktury, ale otázka celé komunikační kultury, která se na UK dramaticky změnila. Doufám, že to tak bude pokračovat," usmívala se děkanka FHS UK Věra Sokolová.

Děkanka FHS UK Věra Sokolová v publiku (uprostřed).

Slovo pak předala rektorce UK Mileně Králíčkové. „Na MDŽ mám podobné vzpomínky jako paní děkanka, jsem také Husákovo dítě. Toho, že slavíme Mezinárodní den žen na UK v Kampusu Hyberská těmito krásnými debatami, si strašně vážím. Každá akce, která nám přinese podporu žen, ať už akademiček, studujících, žen v leadershipu, nejenom akademickém, je ohromně cenná. Na UK máme dvě skvělé děkanky – Věru Sokolovou a Evu Lehečkovou, ale ze sedmnácti fakult. Mezi dvaceti šesti veřejnými vysokými školami v České republice máme dvě rektorky, kromě mě to je rektorka AMU. To, že ženský leadership je jiný, vidím, i když vedu Českou konferenci rektorů. Byla jsem hodně překvapená, když jsem byla zvolená do vedení ČKR všemi hlasy. Jsem přesvědčená, že když budeme takto pokračovat, stane se univerzita pro naše dcery, naše studující ještě příjemnějším místem," usmívala se rektorka.

Rektorka UK Milena Králíčková v publiku na jedné z debat.

Páteř celého pátečního programu tvořily dvě velké panelové diskuze. První z nich zastřešovalo téma *Z UK na evropské univerzity*. Vystoupila na ní trojice vědkyň, které absolvovaly na UK, ale pak se vydaly rozvíjet dál svou kariéru na některou z evropských univerzit. O své unikátní zkušenosti se s publikem podělily Libora Oates-Indruchova z University of Graz, Barbara Havelková z University of Oxford a Magdalena Górska z Utrecht University. Diskuzi moderovala Ludmiła Dobrowolná Władyniak z FHS UK, která naopak učinila cestu opačnou, tedy z jejího rodného Polska na UK.

První panelovou diskuzi moderovala Ludmiła Dobrowolná Władyniak (vlevo). Vystoupily na ní Barbara Havelková z University of Oxford, Libora Oates-Indruchova z University of Graz a Magdalena Górska z Utrecht University (zleva).

Panelistky hovořily o tom, jak těžké je prosadit se za hranicemi České republiky, co z toho, co se naučily na UK, jim v zahraničí pomohlo, nebo o tom, v jakých jazycích jako rodilé Češky, které ale trvale žijí a bádají v zahraničí, dnes přemýšlejí.

Druhá panelová diskuze se nesla v duchu zastřešujícího tématu *Z UK do mužsky dominovaných oborů*. Vystoupily na ní molekulární genetička zabývající se poruchami krvetvorby Eva Froňková (2. lékařská fakulta UK), herní designérka a absolventka Filozofické fakulty UK Lenka Krsová a datová analytička, statistička a absolventka Matematicko-fyzikální fakulty UK Alena Šindelářová. Diskuzi moderovala Tereza Jiroutková Kynčlová z FHS UK.

Druhou panelovou diskuzi moderovala Tereza Jiroutková Kynčlová (vlevo). Vystoupily na ní molekulární genetička Eva Froňková (2. lékařská fakulta UK), herní designérka a absolventka Filozofické fakulty UK Lenka Krsová a datová analytička a statistička a absolventka Matematicko-fyzikální fakulty UK Alena Šindelářová.

Hostky hovořily o tom, jak náročné pro ně bylo obhájit si i před svými blízkými obory, kterým se chtějí v životě věnovat, jak těžké je pro ženu prosadit se v oblastech, ve kterých převažují muži, i

tom, jak genderově stereotypní nastavení společnosti ženám klade překážky v rozvoji.

Jedno z témat se prolnulo oběma diskuzemi, a to téma vyhoření a toho, jak obtížné je dosáhnout rovnováhy mezi pracovním a osobním životem, tedy mít dostatek času pro práci, rodinu i vlastní odpočinek. Hostky obou panelů zcela otevřeně mluvily o tomto problému, kterým si některé z nich prošly, a proto také chtěly upozornit na to, že vyhoření není osobním selháním jednotlivců, ale vyplývá z chybně nastaveného systému, jenž klade na lidi nesplnitelné nároky. A v tom není výjimkou ani akademický svět.

Po panelových diskuzích následovala projekce oceňovaného animovaného dokumentárního filmu *Milý tati* a diskuze s jeho autorkou a absolventkou FAMU Dianou Cam Van Nguyen.

Autorka za tento autobiografický krátkometrážní film, v němž vypráví o svém komplikovaném vztahu s otcem, získala v roce 2022 Českého lva v kategorii Nejlepší krátký film a v kategorii Nejlepší studentský film. Cenu jí za toto dílo udělilo i Sdružení českých filmových kritiků.

Program pak završila autorská čtení poezie autorek spjatých s FHS UK. Celý program doprovázela také výstava výtvarných prací studentek z Kyjevské národní univerzity kultury a umění.

<https://cuni.cz/UK-6311.html?locale=cz&news=25181>